

BM ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ 10 YILLIK STRATEJİK PLAN

Giriş

1. Rio Zirvesinin bir sonucu olarak geliştirilmiş olan Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (BMÇMS), hassas ekosistemlerin ve toplumların bulunduğu kurak alanlardaki arazi bozulmasına dikkat çeken bir araçtır. Yürürlüğe girmesinden 10 yıl sonra, BMÇMS evrensel üyelikten yararlanmış ve giderek daha çok kişi tarafından yoksulluğu küresel ölçekte azaltılmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya kalıcı bir katkıda bulunabilecek bir araç olarak tanınmıştır.

2. On yıllık bir uygulamanın ardından, sınırlayıcı faktörlerin sözleşmenin en etkili şekilde uygulanmasını engellediğinin farkına varıldı. Bu faktörlerden öne çıkanlar, 2 kardeş RIO sözleşmesiyle karşılaştırıldığında, yetersiz finansman, zayıf bilimsel temel, yetersiz savunuculuk ve seçilen bölgeler arasındaki bilinç farklılığı, kurumsal zayıflık ve taraflar arasında fikir birliğine ulaşmada yaşanan zorluklar olduğu görülmektedir.

3. Aynı zamanda, BMÇMS yürürlüğe girdiği ilk günden bu yana giderek genişleyen bir çevrede çalışmalar yapmaktadır ve önümüzdeki 10 yıl içinde uygulanmasını etkileyecek farklı sınırlar ve fırsatlarla yüzleşecektir.

4. RIO'dan sonra Milenyum Kalkınma hedeflerinin benimsenmesiyle; Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi (WSSD)'nin sonuçları, Afrika'ya ve az gelişmiş ülkelere artan destek, iklim değişikliğine adaptasyonda ve iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesinde daha kararlı olunması, küresel tarım ticaretinin liberalleşme olasılığı, çevresel mülteci ve göçmenlerin artan sayısı ile birlikte fakirlik ve çevresel bozulmanın üzerindeki etkileri aydınlatan çevre politikaları artmıştır.

5. Küresel ölçekte kurak alanlardaki arazi bozulmasıyla ilgili biyofiziksel ve sosyo/ekonomik akımların anlaşılmasına bilimsel olarak katkıda bulunan kurak alan ekosistemleri üzerine Milenyum Değerlendirme(MA) çalışmalarıyla geliştirilmiştir. (MA) aynı zamanda, kurak alan ekosistemleri ve bu alanlarda yaşayan insanlar üzerindeki veri ve bilgi ana boşluklarını haritalamak konusunda da katkı sağlamıştır.

6. Çevre finansmanı, Küresel Çevre Fonu (GEF)'nin sözleşmenin finansman mekanizması olması ve resmi kalkınma yardımı (ODA) akışlarının 10 yıllık bir durgunluğun ardından artması ve kırsal kalkınma ve tarımın kaynaklarındaki düşüş ile birlikte, son 10 yılda oldukça değişmiştir. Donörler, finansman stratejilerinde Yoksulluğu Azaltma Strateji Bildirisi (PRSP)'ne dayanan ülke-bazlı öncelikler ve diğer ülke-kontrolündeki kalkınma planlama araçlarını destekleme araçlarına odaklandılar. Son olarak, çeşitli ekolojik hizmetler ve karbon finansman ödemeleri de dahil olmak üzere yenilikçi çeşitli finansman araçları hayata geçmiştir.

7. Bu yeni çevrede yirminci yıla girerken başarıların değerlendirilmesi ve sözleşmenin sınırlayıcı faktörleriyle birlikte bu stratejik plan için bir başlangıç noktası sağlamaktadır.

Bu stratejik plan, Sözleşmenin temel zorluklarına dikkat çekmek, güçlerinden istifade etmek, finansman çevresinden ve yeni politikalar sayesinde ortaya çıkan fırsatları kapmak ve bütün BMÇMS paydaşları için yeniden canlandırılmış ortak bir görüş yaratmak için eşsiz bir fırsat sağlamaktadır.

II. Vizyon

8. Sözleşmenin gelecek hedefi, yoksulluğu azaltmak ve çevresel sürdürülebilirliği desteklemek amacıyla etkilenmiş arazilerdeki kuraklık etkilerini azaltmak ve çölleşme ve arazi bozulmasını engelleyip geriye döndürmek için küresel bir ortaklık oluşturmaktır.

III. Stratejik Hedefler ve Beklenen Etkiler

9. Aşağıdaki “ stratejik hedefler”, siyasi iradenin artırılması da dahil olmak üzere, 2008-2018 yıllarında bütün BMÇMS paydaşlarının ve ortaklarının faaliyetlerine rehberlik edecektir. Bu uzun süreli¹ hedeflerini karşılamak, yukarıda bahsedilen vizyonu gerçekleştirmeye katkı sağlayacaktır. “Beklenen etkiler” stratejik amaçlar doğrultusunda planlanan uzun süreli etkilerdir.

Stratejik Hedef 1: Etkilenmiş nüfusun yaşam koşullarının iyileştirilmesi

Beklenen etki 1.1. Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklıktan etkilenmiş alanlarda yaşayan insanların daha çeşitli geçim yollarına sahip olmalarını ve sürdürülebilir arazi yönetiminden ortaya çıkan gelirden istifade etmelerini sağlamak.

Beklenen etki 1.2. Etkilenmiş nüfusun iklim değişikliğine, iklim çeşitliliğine ve kuraklığa karşı sosyo/ekonomik ve çevresel kırılganlığı azaltmak.

Gösterge S-1²: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık süreçlerinden olumsuz etkilenen insan sayısındaki düşüş.

Gösterge S-2: Etkilenmiş alanlarda yoksulluk sınırının üzerinde yaşayan insan oranındaki artış.

Gösterge S-3: Etkilenmiş alanlardaki yeterli beslenme seviyesinin altında besin enerjisi tüketen nüfusun oranında azalma.

Stratejik Hedef 2: Etkilenmiş ekosistemlerin koşullarının iyileştirilmesi

Beklenen etki 2.1. Etkilenmiş alanlarda arazi verimliliği ve diğer ekosistem ürün ve hizmetleri geçim kaynaklarına katkı sağlayarak sürdürülebilir bir şekilde artırılmıştır.

Beklenen etki 2.2. Etkilenmiş ekosistemlerin iklim değişikliğine, iklim çeşitliliğine ve kuraklığa karşı hassasiyeti azaltılmıştır.

Gösterge S-4: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklıktan etkilenen toplam alanda azalma.

¹ Bu stratejik planda “uzun süre” 10 yıl ve fazlası bir dönemi tanımlamaktadır.

² Stratejik planda yer alan göstergeler etkilenen alanlardaki trendler hakkında bilgi vermek üzere oluşturulmuş gösterge tipleridir. Bu küresel göstergeler Bilim ve Teknoloji Komitesi tarafından mevcut veriler doğrultusunda gözden geçirilecek, 3.2 nolu çıktının altında yer alan referans veri trendlerini oluşturulacaktır.

Gösterge S-5: Etkilenmiş alanlarda net temel verimlilikte artış.

Stratejik Hedef 3: BMÇMS'nin etkili bir şekilde uygulanması sağlanarak küresel faydalar oluşturmak.

Beklenen etki 3.1. Sürdürülebilir arazi yönetimi, çölleşme ve arazi bozulumuyla mücadele iklim değişikliğinin etkilerinin hafiflemesine ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir kullanımına ve korunmasına katkıda bulunmaktadır.

Gösterge S-6: Etkilenmiş alanlardaki karbon stoğunda (toprak ve bitki biyokütlesi) artış.

Gösterge S-7: Orman, tarım ve akuakültür bölgeleri sürdürülebilir yönetim altında

Stratejik Hedef 4: Sözleşmenin uygulanmasını desteklemek için ulusal ve uluslararası aktörler arasında etkili bir ortaklık oluşturarak kaynakları harekete geçirmek.

Beklenen etki 4.1. Artan finansal, teknik, teknolojik kaynaklar, etkilenen taraf ülkelere ve Orta ve Doğu Avrupa Ülkelerine sözleşmeyi uygulamak için harekete geçirildi.

Beklenen etki 4.2. Tüm seviyelerde BMÇMS uygulaması için politika ortamları geliştirildi.

Gösterge S-8³: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için mevcut finansman çeşitliliğinde ve seviyesinde artış.

Gösterge S-9: Kalkınma politikaları ve tedbirleri çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerinin hafifletilmesi gibi konulara dikkatleri çeker konuma gelmiştir.

IV. Misyon

10. Bilim ve teknolojiadaki mükemmellik, kamuoyu bilinçlendirme ve standart belirleme, savunuculuk ve kaynak mobilizasyonu aracılığıyla çölleşme/arazi bozulumunu tersine çeviren, kuraklığın etkilerini azaltan ulusal ve bölgesel politikaları, programları ve tedbirleri geliştirmeyi ve uygulamayı destekleyen dolayısıyla yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunan küresel bir çerçeve sunmak.

V. Operasyonel Hedefler ve Beklenen Çıktılar

11. Aşağıdaki “ Operasyonel Hedefler” yukarıda belirtilen stratejik amaçlar ve vizyonun desteklenmesi için kısa ve orta vadede⁴ BMÇMS'nin bütün paydaş ve ortaklarının faaliyetlerine rehber olacaktır. “Çıktılar” operasyonel hedefler doğrultusunda elde edilmesi planlanan kısa ve orta dönemli etkilerdir.

Operasyonel Hedef 1: Savunuculuk, Bilinçlendirme ve Eğitim

³ Tarafların uygulamalarına ilişkin göstergeler geliştirilecektir.

⁴ Bu stratejik planda “kısa ve orta vade” 3-5 yıllık bir dönemi tanımlamaktadır.

Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklıkla ilgili konulara eğilerek ilgili uluslararası, ulusal ve yerel süreçleri ve aktörleri etkin bir şekilde etkilemek

Çıktı 1.1: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık konuları ile iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve adaptasyon ile biyolojik çeşitliliğin korunması arasındaki sinerjiler uluslararası, ulusal ve yerel düzeylerde kilit kişiler arasında etkin bir şekilde iletişimi yapılmaktadır.

Çıktı 1.2: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık konuları tarım ticareti, iklim değişikliğine adaptasyon, biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanım, kırsal kalkınma, sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun azaltılması gibi konularda dahil olmak üzere ilgili uluslararası forumlarda ele alınmaktadır.

Çıktı 1.3: Kuzey ve güneydeki sivil toplum kuruluşları(STK) ve bilim toplumu Sözleşme süreçlerinde paydaş olarak giderek daha çok yer almaktadır ve çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık, bilinçlendirme, savunuculuk ve eğitim faaliyetlerine daha fazla dahil edilmiştir.

Operasyonel Hedef 2: Politik çerçeve

Çölleşme/arazi bozulumuyla mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çözümlerinin yaygınlaştırılmasına imkan verecek ortamların yaratılmasına destek olmak.

Çıktı 2.1: Çölleşme/arazi bozulununun politik, kurumsal, finansal ve sosyo/ekonomik etmenleri ve sürdürülebilir arazi yönetimindeki engeller değerlendirildi ve bu engelleri yok etmek için alınması gereken uygun tedbirler önerildi.

Çıktı 2.2: Etkilenen taraf devletler biyofiziksel ve sosyoekonomik temel bilgi destekli stratejik belgeler aracılığıyla kendi ulusal eylem planlarını gözden geçirdi ve entegre yatırım çerçevelerine dahil ettiler.

Çıktı 2.3: Etkilenen Taraf devletler, kendi Ulusal Eylem Planları ile sürdürülebilir arazi yönetimi ve arazi bozulumu konularını, kalkınma planlarını, ilgili sektörel ve yatırım planlarıyla ve politikalarıyla entegre ettiler.

Çıktı 2.4: Gelişmiş Taraf devletler, kendi BMÇMS amaçlarını ve sürdürülebilir arazi yönetimine müdahalelerini ulusal sektörel ve yatırım planlarının desteğiyle kalkınma işbirliği programları/projelerine göre düzenlediler.

Çıktı 2.5: Çölleşme ve arazi bozulması eylem planları ile biyolojik çeşitlilik ve iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve uyumu eylem planları arasında karşılıklı bağlayıcı tedbirler getirildi ve güçlendirildi.

Operasyonel Hedef 3: Bilim, teknoloji ve bilgi.

Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerini hafifletmeyle ilgili teknik ve bilimsel bilgi konusunda küresel bir yetkili olmak.

Çıktı 3.1: Etkilenen ülkelerdeki biyofiziksel ve sosyoekonomik trendler konusunda ulusal izleme ve hassasiyet değerlendirmeleri desteklenmiştir.

Çıktı 3.2: Biyofiziksel ve sosyo/ekonomik konular üzerindeki mevcut sağlam verilere dayanan temel çalışma geliştirilmiş ve ilgili bilimsel yaklaşımlar kademeli olarak uyumlu hale getirilmiştir.

Çıktı 3.3: Biyofiziksel ve sosyo/ekonomik faktörler ve onların etkilenen arazilerdeki etkileşimleri ile ilgili bilgi daha iyi karar vermek için geliştirildi.

Çıktı 3.4: Etkilenen arazilerdeki aşınmış arazilerin restorasyonları, kuraklığın hafifletilmesi ve iklim değişikliğine adaptasyon arasındaki etkileşim ile ilgili bilgi karar verme aşamasına yardım sağlayacak araçların geliştirilmesi için iyileştirildi.

Çıktı 3.5: Karar vericileri ve son kullanıcıları desteklemek amacıyla küresel, bölgesel, alt-bölgesel ve ulusal seviyelerde geleneksel bilgi, iyi uygulamalar ve başarı hikayelerinin paylaşımları ve tanımlanması da dahil olmak üzere, etkin bilgi paylaşım sistemleri hayata geçirilmiştir.

Çıktı 3.6: Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık ile ilgili kurumlar, bilim ve teknoloji ağları ile BMÇMS uygulamasını desteklemek amacıyla konuya dahil olmuşlardır.

Operasyonel Hedef 4: Kapasite Geliştirme

Kuraklığın etkilerini azaltmak ve çölleşme ve arazi bozulmasını engelleyip geriye döndürmek için kapasite geliştirme ihtiyaçlarını tanımlamak ve ele almak.

Çıktı 4.1: Ulusal Kapasite Öz Değerlendirme (NCSA)'yi gerçekleştiren ülkeler, ulusal ve yerel düzeylerde çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık konularının üstesinden gelmek amacıyla bireysel, kurumsal ve sistemik düzeylerde gereken kapasiteyi geliştirmek için ortaya çıkan eylem planlarını uygulamaktadır.

Çıktı 4.2: Daha önce kapasite geliştirme değerlendirmesi yapmayan ülkeler ulusal ve yerel düzeylerde çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklığının üstesinden gelmek amacıyla kapasite gereksinimlerini tanımlamak için ilgili değerlendirme süreçlerinde bulunması gerekmektedir.

Operasyonel Hedef 5: Finansman ve Teknoloji transferi

Ulusal, iki taraflı ve çok taraflı finansman ve teknolojik kaynakların etkinliğini ve verimini artırmak için koordinasyon ve hedef tespitini geliştirmek ve harekete geçirmek.

Çıktı 5.1: Etkilenen Taraf devletler, politik baskılarının etkinliğini arttırmak amacıyla ulusal, iki taraflı ve çok taraflı kaynakları kullanmak için entegre yatırım çerçeveleri geliştirmektedir.

Çıktı 5.2: Gelişmiş Taraf ülkeler kuraklığın etkilerini azaltmak ve çölleşme ve arazi bozulmasını engelleyip tersine döndürmek amacıyla yerel girişimleri desteklemek için önemli ve yeterli miktarda; öngörülebilir ve zamanında finansal kaynaklar sağlamaktadır.

Çıktı 5.3: Taraflar, bu kurumların yönetim organlarında bulunan BMÇMS/ Sürdürülebilir arazi yönetimi gündemini destekleyerek Küresel Çevre Fonu (GEF)'da dahil olmak üzere uluslararası finans kuruluşlarından, olanaklardan ve fonlardan gelen finansal kaynakları harekete geçirmek amacıyla çabalarını arttıracaklardır.

Çıktı 5.4: İklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesi ve adaptasyon, biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilir kullanım, açlık ve yoksulluğun azaltılması için özel kaynaklardan, piyasa-temelli mekanizmalara, ticarete, vakıflara, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer finans mekanizmalar da dahil olmak üzere, finans ve finansman mekanizmalarının yenilikçi kaynakları, kuraklığın etkilerini hafifletmek ve çölleşme/arazi bozulumuyla mücadele amacıyla tanımlanmıştır.

Çıktı 5.5: Etkilenen Taraf ülkelerce teknolojiye erişim, bilhassa Güney-Güney ve Kuzey-Güney işbirliği çerçevesinde yeterli finansman, etkin ekonomik ve politik teşvikler ve teknik destek aracılığıyla kolaylaştırılmıştır.

VI. Uygulama Çerçevesi

12. Bu bölüm, yukarıda bahsi geçen amaçları karşılamada BMÇMS kurumlarının, ortaklarının ve paydaşlarının rollerini ve sorumluluklarını tanımlamaktadır.

A. Bilim ve Teknoloji Komitesi

13. Bilim, teknoloji ve bilgiye ilişkin 3 nolu operasyonel hedef stratejik planın temel unsurlarından biridir. Bilim ve Teknoloji Komitesi (BTK), 1 nolu operasyonel hedefi uygulamakta destekleyici rol oynamakla birlikte öncelikle bu amacı yerine getirmekten sorumludur. Bu görevi yerine getirebilmek için, BTK çölleşme/arazi bozulumunun sebebini ve etkilerini anlamak konusunda ayrıntılı, tarafsız, açık ve anlaşılır bilimsel, teknik ve sosyoekonomik bilgi temelinde bu uygulamayı desteklemek, tavsiyelerde bulunmak ve değerlendirmek için güçlendirilmeli ve Taraflar Toplantısı kararlarını bildirmelidir.

14. BTK aşağıdaki yönde yeniden şekillenmelidir:

(a) Kurumsal Düzenlemeler

- (i) BTK'da temsil ve uzmanlar listesi profesyonel uzmanlığa dayanmalı ve biyofizik ve sosyoekonomik bakış açılarıyla ilgili çok kapsamlı disiplin ve

tecrübeleri içermelidir. Birleşmiş Milletler kurallarına göre tarafsız temsilciliğe saygı göstermelidir.

Taraflar, Birleşik Kontrol Biriminin tavsiye kararları uyarınca bu konuyla ilgili belirli bir prosedür belirlemelidir.

- (ii) Taraflar Toplantısı, bu stratejik plana uygun olarak, devamlılığı sağlamak ve Taraflar Toplantısına güncel politika önerisi temin etmek amacıyla Sözleşmenin Gözden Geçirilmesi Komitesi ve Bilim ve Teknoloji Komitesinin eş zamanlı toplantı ihtimali de dahil olma üzere, Bilim ve Teknoloji Komitesi toplantılarının sıklığına karar verir.
- (iii) Taraflar Toplantısı, kurul başkanını 2 yıllık bir dönem için atar. Bilim ve Teknoloji Komitesi bürosu üyelerini de aynı zamanda 2 yıllık bir dönem için atar. Bilim ve Teknoloji Komitesinin çalışmalarındaki devamlılığı sağlamak için büro üyelerinin değişiminin derecelendirilmesi amacıyla, istisna olarak, üyelerin yarısı Taraflar Toplantısı COP8'de 2 yıllık bir dönem için atanacaktır.

(b) Çalışma Programı

- (i) Taraflar Toplantısı, Bilim ve Teknoloji Komitesine odaklı çalışma programını benimser ve bu stratejik planı temel alan belirgin öncelikler koyar.
- (ii) Taraflar Toplantısı, sorunları ele almak için uygun görüldüğü şekilde bilinen bilimsel kurumları ve konusunda uzman kişileri davet edebilir.
- (iii) Uygulama Biçimi:
  - a. Bilim ve Teknoloji Komitesi bu stratejik planın sonuçlarına ve amaçlarına uygun olarak Sonuçlara Odaklı Yönetim (RBM) yaklaşımını izleyerek iki senelik bir çalışma programı geliştirecektir.
  - b. Bilim ve Teknoloji Komitesi toplantıları, Taraflar Toplantısı'nda politika oluşturmak ve diyalogla ilgili bilgiler veren yayımlanmış kaynakların ve emsal değerlendirmelerinin derlemesi ve analizlerine dayanan politika odaklı tavsiye kararları ve sağlam bilimsel sonuçlar ortaya koyacaktır.
  - c. Bilim ve Teknoloji komitesi, BMÇMS'nin bilimsel ve teknik yapısını güçlendirmek amacıyla, kendi himayesi altında çölleşme/ arazi bozulumu konularında üstün başarı göstermiş bilim ve teknoloji uzmanlarını, ağlarını, kurumlarına seferber edecektir.
  - d. Bilim ve Teknoloji Komitesi, sonuçlarına yüksek düzeyli uzmanlık ve sistematik emsal değerlendirme ekleyerek bir araya getirme gücünü arttıracaktır.
  - e. Bilim ve Teknoloji Komitesi gündemi, uygun gördüğü şekilde her iki yılda bir gözden geçirilen bir veya iki önceliğe odaklanacaktır.
  - f. Bilim ve Teknoloji Komitesi, ilgili kuruluşlarla işbirliğiyle, kuruluşlardan, Taraflardan ve son kullanıcılardan gelen ve onlara gönderilen teknik ve bilimsel bilginin aracılığını geliştirmeyi amaçlayan bilgi-yönetim sistemlerini yaratacak ve yönlendirecektir.

g. Bilim ve Teknoloji Komitesi, BTK'nın çalışmalarına bölgesel veriler sağlamak amacıyla geliştirilmiş talimatları olan diğer ilgili bölgesel uygulama faaliyetleri ve Tematik Program Ağları (TPN) ile bağlantılarını pekiştirecektir.

(iv) Öncelikler:

a. BTK, ilgili kuruluşlarla işbirliğiyle, ulusal seviyede çölleşme/ arazi bozulumu konularında biyofiziksel ve sosyoekonomik dayanaklar, araçlar ve metotlar geliştirecektir.

b. BTK, ilgili kuruluşlarla işbirliğiyle, çölleşme/arazi bozulumu akımlarının değerlendirilmesi ve görüntülenmesi için metodoloji ve kılavuz geliştirecektir.

(c) Bütçe: Yukarıdaki tavsiye kararlarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için yeterli ve öngörülebilir kaynaklar gerekmektedir.

B. Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi (CRIC)

15. Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi, Sözleşmenin uygulanmasındaki deneyimden en iyi uygulamaları yayarak, belgeleyerek ve etkin bir şekilde raporlayarak stratejik planın uygulanmasının gözden geçirilmesinde merkezi bir rol oynamaktadır. Genelde, Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi, bu strateji planının uygulanmasında sürekli gelişmeyi desteklemek ve ilerlemeyi ölçmek için geri besleme döngüsünü geliştirmek amacıyla güçlendirilmelidir.

16. Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi aşağıdaki yönde yeniden şekillenmelidir:

(a) Kurumsal Düzenlemeler: Taraflar Toplantısı, bu stratejik planın maddeleri ışığında kurumsal düzenlemelerini ve Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi'nin denetimini takibini yapmak amacıyla davet edilmiştir.

(b) İşlevler:

(i) BMÇMS'nin uygulanması için iyi uygulamalara karar vermek ve bunları yaymak.

(ii) Stratejik planının uygulanmasını gözden geçirmek

(iii) Tarafların Sözleşmenin uygulanmasına katkılarını gözden geçirmek

(iv) Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi'nin performansını ve etkinliğini değerlendirmek ve görüntülemek.

(c) Çalışma Programı

(i) Uygulama biçimi

a. Çok-yıllık Planlama: Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi, bu stratejik planın sonuçlarına ve amaçlarına uygun olarak sonuçlara dayalı yönetim (RBM) yaklaşımını izleyerek çok-yıllık çalışma programı benimseyecektir.

b. Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi'nin denetimi bağlamında, Taraflar Toplantısı, bu stratejik plan kapsamında ihtiyaç duyulan sıklığa karar kılmak ve uygun görüldüğü şekilde Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi ve Bilim ve Teknoloji Komitesinin toplantılarını eş zamanlı hale getirme ihtimalini incelemelidir.

(ii) Öncelikler:

a. Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi, zamanla ve bölgeler arasında kıyaslanabilir bilgilere dayanan basitleştirilmiş ve etkin bir raporlama süreci doğrultusunda yeniden yapılandırılacaktır. Raporlama üzerine çalışan Özel Çalışma Grubu tarafından üstlenilen çalışmayı göz önünde bulundurarak, yeni raporlama kılavuzları benimsenecektir. Raporlama, Ulusal Eylem Planlarını, alt-bölgesel eylem planlarını ve bölgesel eylem planlarını kapsamalıdır.

b. Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi iyi uygulamaları düzenli olarak belgeler ve dağıtır.

c. Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesine, göstergelere dayalı, stratejik planın uygulanmasında düzenli olarak kaydedilen ilerlemenin değerlendirilmesi için sorumluluk verilmiştir.

(d) Bütçe: Yukarıdaki tavsiye kararlarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için yeterli ve öngörülebilir kaynaklar gerekmektedir.

C. Küresel Mekanizma

17. Finans ve teknoloji transferi konusundaki 5. operasyonel hedef, stratejik planın merkezi bileşenidir. Bu hedefe katkıda bulunmak, varolan finansal mekanizmaların etkinliğini ve verimliliğini arttırmak ve önemli finansal kaynakları ve kanalları harekete geçirmek Küresel Mekanizmanın merkezi hedefidir. Küresel Mekanizma, aynı zamanda operasyonel hedef 1 ve 2 için destek görevine sahiptir. Küresel Mekanizma bu görevini yerine getirmek üzere elindeki taze finansal kaynakları harekete geçirmeli ve teknoloji erişimini kolaylaştırmak için kapasitesini geliştirmelidir.

18. Küresel Mekanizma aşağıdaki şekilde yeniden yapılanmalıdır:

(a) Kurumsal Düzenlemeler:

(i) Küresel Mekanizmanın Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) ile gerçekleştirdiği kurumsal düzenlemeler aynı kalmalıdır..

(ii) Taraflar Toplantısı, Küresel Mekanizmanın IFAD ile yaptığı kurumsal düzenlemelerin etkinliğini ve katma değerini Birleşik Kontrol Birimi (JIU) ile koordineli olarak denetlemelidir.

(b) Çalışma Programı:

(i) Küresel Mekanizma, sonuç odaklı bir yaklaşımla, stratejik planın hedef ve sonuçları ile uyumlu olarak 2 yıllık çalışma programı ile tamamlanmış 4 yıllık bir stratejik plan benimser.

(ii) Küresel Mekanizma, etkilenmiş gelişmiş devletler ile Orta ve Doğu Avrupa'daki uygun bulunan tarafların programlı yatırımlarını desteklemek üzere harekete geçirdiği finansal mekanizmaları özelleştirmek için birleştirilmiş stratejisini ve geliştirilmiş yaklaşımını (CSEA) yeniden düzenlemelidir.

a. Küresel Mekanizma; dayanıklı, elverişli, uygun ve tahmin edilebilir finansal kaynakları harekete geçirmek için gerekli olan çalışmaları ilerletmek üzere donörler, özel sektör ve finans kurumlarıyla bağlantı kurar.

b. Küresel Mekanizma ulusal, iki taraflı ve çok taraflı müdahalelerin etkinliğini ve gücünü arttırmak görüşüyle birleşik yatırım çerçevelerinin geliştirilmesi için, gelişmiş ülkelerdeki tarafları ve uygun bulunan Orta ve Doğu Avrupa ülkelerini destekler ve tavsiyede bulunur.

c. Küresel Mekanizma, çölleşme ile mücadele/arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerinin azaltılması için özel sektör, piyasa temelli araçlar, ticari kurumlar, kuruluşlar, STK'lar ve diğer finansal mekanizmalar da dahil olmak üzere iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve adaptasyon, biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanım ile açlık ve yoksullukla mücadele için yeni finansal kaynak ve araçları araştırır.

d. Küresel Mekanizma, donör kurumlar arasındaki etkinlik, uyum ve bağlılığı geliştirmek için (alt)bölgesel finansal platformların gelişimini destekler.

(iii) Küresel Mekanizma, Küresel Çevre Fonu'na karşı tamamlayıcı görevini yerine getirmek için strateji geliştirir.

(iv) Kolaylaştırma Komitesi (FC):

a. Kolaylaştırma Komitesi stratejik plan ile bağlantılı bir ek çalışma programı oluşturmak ve Küresel Mekanizmanın yetkilerini gözden geçirmek için davet edilir.

b. Kolaylaştırma komitesinin bireysel üyeleri, BMÇMS stratejik planı ile çalışmalarını uyumlu hale getirmek için uyumlu ve tamamlayıcı finansla platformlar geliştirmek üzere davet edilirler.

c. Kolaylaştırma Komitesi, Taraflar Konferansı ve İzleme ve Gözden Geçirme Komitesine çalışma programına uygun konularda koordineli biçimde raporlama yapar.

(c) Bütçet: Yeterli ve tahmin edilebilir kaynaklar, Küresel Mekanizmanın stratejik plan kapsamında uyumlu ve tahmin edilebilir yayılımını sağlamak için gereklidir.

D. Sekreteryaya

19. Bu stratejik planın başarılı bir şekilde uygulanması BMÇMS sekreteryaasının temel hizmet, savunuculuk, gündem belirleme ve temsil fonsiyonlarının kapasite ve kaynaklar

konusunda güçlendirilmesini gerektirmektedir ki, taraflar, Taraflar Toplantısı ve diğer organlar kendi rollerini layığıyla yerine getirebilsin. Sekretarya, diğer operasyonel hedeflerde destekleyici rol oynamasıyla birlikte 2 ve 3 nolu operasyonel hedeflerin belirli amaçları için ve 1 nolu operasyonel hedef için öncü bir role sahiptir.

20. Sekretarya aşağıdaki yönde yeniden yapılandırılmalıdır:

(a) Kurumsal Düzenlemeler: Sekretarya, Birleşik Kontrol Biriminin raporunda bulunan ilgili kurumsal tavsiye kararları konusunda Taraflar toplantısını düzenli olarak bilgilendirir ve uygular. (b) Çalışma Programı:

(i) Sekretarya, bu stratejik planın sonuçlarına ve amaçlarına uygun olarak sonuçlara dayalı yönetim (RBM) yaklaşımını izleyerek iki-yıllık çalışma programı tarafından tamamlanan dört yıllık bir stratejik plan benimseyecektir.

(ii) Hizmet ve Kolaylaştırma İşlevleri:

a. Sekretarya, taraflar Toplantısının ve Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesinin oturumlarını desteklemek amacıyla gelişmiş hizmet işlevleri yürütmektedir ve bunları şu şekilde yapar

1. Yeni kılavuzları temel alarak ulusal raporların sentez ve derlemesini sağlayarak
2. Örnek olay incelemesi, en iyi politika uygulamaları üreterek
3. Ulusal raporların hazırlanmasına destek olarak

b. Sekretarya, BTK'ya etkin bir şekilde yardım etmek için kapasitesini geliştirir, bunu şu şekilde gerçekleştirir:

- (i) BTK tarafından kurulan bilgi yönetim sistemlerini destekleyerek ve bilgi ve enformasyon aracılığı işlevleri yürüterek,
- (ii) BTK'nın ilgili bilim, bilgi ve teknik kapasiteleri aracılığıyla toplantı ve girişimleri destekleyerek.

c. Sekretarya, alt bölgesel ve/ya da bölgesel ve bölgeler arası düzeyde diyalogu ve istişareyi pekiştirmek amacıyla etkilenen Taraf devletlerin çabalarını destekleyecektir.

d. Sekretarya, bölgesel/ alt bölgesel düzeylerde işbirliğini kolaylaştırarak, istek doğrultusunda bölgesel uygulama ilavelerini sağlar.

e. Sekretarya, Latin Amerika, Karayipler, Asya, Afrika, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerindeki olumlu deneyimi tanımak suretiyle ve bu ülkelerce tanımlanmış ihtiyaçlara göre; Taraflar Toplantısı 9'da sonuçlandırılacak olan, bölgesel koordinasyon için en uygun mekanizmayı belirleyecek süreci bu stratejinin uygulanmasını desteklemek amacıyla kolaylaştırır.

(iii) Diğer temel işlevler:

a. Sekretarya, uygun gördüğü şekilde, uluslararası düzeydeki ilgili forumlarda artırılmış destek ve farkındalığın artırılması, gündem belirleme ve temsil faaliyetlerini geliştirecektir.

- b. Sekretarya, bir takım merkezi iletişim amaçları ve beklenen sonuçlarla birlikte uluslararası düzeyde kapsamlı bir iletişim stratejisinin uygulanmasını ve gelişimini koordine eder.
- c. Sekretarya, Birleşik Kontrol Biriminin tavsiye kararları uyarınca, dayanıklı işbirliğinin daha somut usulleri doğrultusunda hareket etmek amacıyla Rio sözleşmelerinin uygulanma sürecindeki işbirliğini pekiştirmek amacıyla Ortak İrtibat Grubuyla çalışmaktadır.
- d. Sivil Toplum Kuruluşu Katılımı:
  - (i) Sekretarya, Birleşik Kontrol Biriminin tavsiye kararları uyarınca, farklı bölgelerden katılımcıların dengesini sağlamak amacıyla belirli seçim kriteri dahil olmak üzere BMÇMS toplantıları ve süreçlerinde Sivil Toplum Kuruluşlarının katılımı için düzenlenmiş prosedürler geliştirmektedir.
  - (ii) Sekretarya, bir Sivil Toplum Kuruluşları ağını desteklemek için daha sağlam mekanizmalar geliştirmektedir.
  - (iii) Sekretarya, BMÇMS toplantılarına ve süreçlerine Sivil Toplum kuruluşlarının katılımlarını kolaylaştırmak amacıyla ödenekleri yönlendirir ve daha fazla desteğin savunuculuğunu yapar.

(c) Bütçe: Birleşik Kontrol Biriminin raporunda belirtildiği gibi sonuçlara dayalı yönetim (RBM) çerçevesi aracılığıyla bu stratejik planın gerçekleştirilmesi için gereken hizmetleri iletmekte ve merkezi işlevlerini yerine getirmekte sekreterliğin iyi çalışan ve etkili işleyişini sağlamak için yeterli ve öngörülebilir kaynaklar gereklidir.

E. Sekretarya/Küresel Mekanizma (KM) Koordinasyonu

21. Birleşik Kontrol Biriminin tavsiye kararları uyarınca Sekretaryanın ve KM'nin faaliyetleri, sorumlulukları ve işlevleri arasında belirgin bir ayırım yapmak ve stratejik plan doğrultusunda hizmetlerin tutarlı ve tamamlayıcı dağıtımını sağlamak için, sekretarya ve KM genel merkez düzeyinden ülke düzeyine kadar koordinasyonunu ve işbirliğini güçlendirmelidir.

22. Bu aşağıdakileri:

- a. Çalışma Programı: Sekretarya ve KM, Taraflar Toplantısına işgücünün paylaşımını belirleyen ve tarafları ortak bir yaklaşımla destekleyen 2 yıllık bir çalışma programı sunar.

(i) Mali Sorumluluk: Sekretarya ve KM, ortak çalışma programına ilişkin gönüllü ve esas fonların kullanımı ve etkili iş paylaşımı konusunda açık ve net olarak raporlama yapar. İki kurumda ortak çalışma programının uygulanması konusunda Taraflar Toplantısına ortak raporlama yapar. Büro, ortak çalışma programının uygulanmasını denetlemek için Taraflar Toplantısı tarafından yetkilendirilmiştir.

(ii) Etkinlik: Sekretarya ve GM, insan ve finansman kaynaklarının etkinliğini nasıl arttıracığı konusunda çalışmada bulunacaklar ve ortak çalışma planının organize bir şekilde dağıtılması organize olmak için profesyonel tavsiye arayışında bulunacaklardır.

Bölgesel Diyalog ve koordinasyon:

Taraflar Toplantısı uygun bölgesel diyalog ve koordinasyon kolaylaştırma mekanizmalarının kurulmasını etüd etmek üzere davet edilecektir. Taraflar Toplantısının göz önünde bulundurulması için, her bir bölgenin aşağıdaki yerine getirmesi gerekmektedir:

(i)Yeni Sekretarya ve KM çalışma programları kapsamında söz konusu bölgesel kuruluşun doğrudan katma değerini tanımlamak

(ii) Kendi bölgesindeki söz konusu bir kuruluş için uygun kurumsal düzenlemelerin neler olabileceğini tanımlamak.

(iii) Bu kuruluşlar için kısa/orta- süreli sonuçlara dayalı yönetim çerçevesi geliştirmek.

F. Taraflar ve Taraflar Konferansına ek Birleşik Kontrol Birimi tavsiye kararları.

23. Taraflar, bu stratejik planın sonuçlarının ve amaçlarının dağıtımına ve entegre edilmiş Birleşik Kontrol Birimi tavsiyelerine rehberlik eder. Aynı zamanda taraflar, Birleşik Kontrol Birimi raporundan gelen bu süreçsel tavsiye kararlarını uygulayacaktır.

(a) Taraflar Toplantısı, Madde 26, paragraf 7 uyarınca etkilenmiş taraf devletlere sözleşme kapsamında gereken bilgi iletişimi ve telifi için gerekli yeterli teknik ve finansman desteğinin sağlandığını teminat altına almak için davet edilmiştir.

(b) Taraflar Toplantısı, oturumda değilken büronun operasyonel ve finansal taliki şartlarıyla nasıl ilgilendiğini değerlendirmek isteyebilir.

G. Küresel Çevre Fonu

24. Taraflar Toplantısı, stratejik planı ele almak ve uygulamalarını sözleşmenin etkin şekilde uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla bağlantılı olarak gerçekleştirmek için Küresel Çevre Fonunu davet edebilir.

VII. Performans Değerlendirme

25. Göstergeler:

(a) Statejik plandaki hedefler, etkilenmiş alanlardaki akımlar hakkında bilgi vermek amacıyla kurulan gösterge çeşitlerini belirtmektedir. Bu göstergelerin çoğu, Küresel Çevre Fonu arazi bozulması odak bölgesi stratejik hedefleri, Milenyum Kalkınma Hedefleri (MDGs) ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi 2010 Hedefinden seçilmiştir. Bu küresel göstergeler, 3.2 sonucu altında dayanak veri akımlarını oluşturmak için, mevcut veri kaynağından istifade ederek, Bilim ve Teknoloji Komitesi tarafından denetlenecektir.

(b) Tarafların uygulamalarına ilişkin operasyonel hedef indikatörleri, IIWG'ye göre takip edilecek ve Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi tarafından gözden geçirilecektir.

(c) BMÇMS kuruluşlarına ilişkin göstergeler, Taraflar Toplantısınca benimsenmiş ve bu kuruluşlarca geliştirilecek sonuçlara dayalı yönetim (RBM) çerçevelerinin bir parçası

olarak geliştirecektir. Sözlęşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi, bu göstergelerin ışığında kuruluşların gelişimini değerlendirecektir.

26. Orta-vadeli değerlendirmeler, stratejik planın kabulünden altı yıl sonra performans görüntüleme sistemine dayalı Taraflar Toplantısı tarafından değerlendirilecektir. Bu değerlendirme stratejik planın uygulanmasında kaydedilen gelişmeyi değerlendirecek ve uygulamanın daha ileri gitmesini sağlamak ve performansını geliştirmek için uygun tedbirler önerecektir.

27. Sözlęşme kuruluşları ve yan kuruluşlar, Taraflar Toplantısı ve Sözlęşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi oturumlarında sonuç odaklı çerçevelerine dayanarak stratejik planın uygulanması konusunda rapor vereceklerdir.